

**Przedmiotowy system oceniania z historii, wiedzy o społeczeństwie, historii i teraźniejszości
w roku szkolnym 2024/2025
dla Technikum nr 2 i Branżowej Szkoły I Stopnia
w Zespole Szkół Mechaniczno – Elektrycznych im. Tadeusza Kościuszki w Rybniku**

Podstawa prawna:

Przedmiotowy system oceniania został opracowany w oparciu o zasady wynikające z Ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo Oświatowe (Dz. U. z 2021 r. poz. 1082), Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 lutego 2019 r. w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych, podstawy programowej kształcenia ogólnego oraz zasady Wewnątrzszkolnego Systemu Oceniania w statucie szkoły.

Na przedmiotach społecznych ocenie podlega także postawa ucznia oraz zaangażowanie społeczne, a w szczególności:

- zaangażowanie w życie szkoły, klasy oraz społeczności lokalnej i państwa;
- poczucie odpowiedzialności za działania indywidualne i grupowe;
- kultura słowa i zachowania interpersonalne.

I. ZASADY OGÓLNE:

1. Nauczyciel na początku każdego roku szkolnego informuje uczniów o wymaganiach edukacyjnych wynikających z realizowanego przez siebie programu nauczania oraz przedstawia uczniom zasady przedmiotowego systemu oceniania.
2. Nauczyciel informuje uczniów i rodziców o sposobach sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów.
3. Oceny są jawne - zarówno dla ucznia jak i jego rodziców.
4. Sprawdzone i ocenione prace kontrolne uczeń jak i jego rodzic otrzymuje do wglądu na zasadach określonych przez nauczyciela.
5. Oceny klasyfikacyjne ustala się w terminach i skali określonej w Wewnątrzszkolnym Systemie Oceniania.
6. Na ocenę semestralną i roczną składa się wiedza merytoryczna, posługiwanie się terminologią właściwą przedmiotowi, umiejętność uzasadniania, argumentowania, sposób rozwiązywania problemów, kreatywność, umiejętność komunikowania, jasność, precyzyjność wypowiedzi i wykorzystywania wiedzy w nowych sytuacjach poznawczych.
7. Ocena semestralna i końcoworoczna jest średnią ważoną ocen cząstkowych.

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który otrzymał średnią ocen powyżej 1,74

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który otrzymał średnią ocen powyżej 2,59

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który otrzymał średnią ocen powyżej 3,59

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który otrzymał średnią ocen powyżej 4,59

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który otrzymał średnią ocen powyżej 5,30

II. ZASADY OCENIANIA BIEŻĄCEGO

1. Prace pisemne (waga 1)

- zadania domowe w formie dłuższej wypowiedzi - referatu, opisu, notatki, wypracowania, albo w formie odpowiedzi na postawione pytania - łącznie do 4 prac w roku szkolnym.
- wyznaczone przez nauczyciela prace podlegają ocenie.
- przy ocenie pisemnej pracy domowej uwzględnia się: zgodność z tematem pracy, poprawność merytoryczną, zawartość rzeczową, wkład pracy ucznia, kreatywność, spójność językową oraz poprawność ortograficzną.

2. Kartkówki (waga 2)

- 15 minutowe kartkówki (testy sprawdzające) z ostatnich trzech lekcji bieżących
- kartkówka może obejmować również materiał będący przedmiotem pracy domowej oraz materiał będący tematem lekcji bieżącej (uczeń może wówczas korzystać z własnych notatek sporządzonych na lekcji po wcześniejszym uzgodnieniu z nauczycielem);
- w przypadku kartkówki niezapowiedzianej zgłoszenie nieprzygotowania do lekcji, zgodnie z punktem nr 6, zwalnia ucznia z pisania kartkówki;
- w przypadku kartkówki zapowiedzianej uczeń nie może zgłosić nieprzygotowania do lekcji;
- ocena uzyskana z kartkówki podlega poprawie w przeciągu 2 tygodni od jej oddania.

3. Prace klasowe (waga 3)

- prace klasowe przeprowadza się po zrealizowaniu każdego działu programowego i obejmują one większą partię materiału składającą się na cały zakres danego działu programowego;
- praca klasowa powinna być zapowiedziana, co najmniej jeden tydzień przed terminem jego przeprowadzenia;
- uczeń powinien być zapoznany z kryteriami stosowanymi przy ocenie danej pracy klasowej
- w przypadku nieuczestniczenia w pracy klasowej, bez względu na przyczyny, uczeń ma obowiązek poddać się tej formie sprawdzania osiągnięć w określonym przez nauczyciela terminie (dwa tygodnie od oddania przez nauczyciela pracy klasowej), niepoddanie się tej formie sprawdzania osiągnięć jest równoznaczne z wystawieniem oceny niedostatecznej;
- przypadku nieobecności nauczyciela w dniu zapowiedzianej pracy klasowej lub uzasadnionej nieobecności klasy, termin zostanie uzgodniony ponownie, ale nie obowiązuje wtedy konieczność tygodniowego wyprzedzenia;
- prace pisemne (w tym kartkówki i prace klasowe) są punktowane zgodnie z WSO.

Przeliczanie punktów na stopnie szkolne odbywa się według następującej skali procentowej w stosunku do ilości wszystkich, możliwych do uzyskania punktów: ocena skala 1- 6:

- 0 – 39% niedostateczny (1 – ndst)
- 40 – 49% dopuszczający (2 – dop)
- 50 – 69% dostateczny (3 – dst)
- 70 – 89% dobry (4 – db)

90 – 95% bardzo dobry (5 – bdb)

96 – 100% celujący (6 – cel)

- uczeń, który otrzymał z pracy klasowej ocenę niedostateczną ma prawo do jej poprawy w ciągu dwóch tygodni od oddania przez nauczyciela ocenianych prac.

Pierwsza ocena, to jest niedostateczna, jest odnotowana w dzienniku obok poprawianej i obydwie są brane pod uwagę przy ustalaniu oceny śródrocznej i rocznej.

4. Wypowiedź ustna (waga 2)

- w odpowiedzi ustnej ucznia ocenie podlega: zawartość merytoryczna wypowiedzi, w tym posługiwanie się terminologią przedmiotową, kompozycja logiczna i spójność rozwiązania, umiejętność uzasadniania i argumentowania, formułowania myśli, wyrażania sądów i opinii, jasność i precyzyjność wypowiedzi, poprawność językowa;
- wypowiedź ustna ucznia na lekcji dotyczy zawsze materiału programowego z trzech ostatnich lekcji bieżących;
- wystawiona ocena powinna być krótko uzasadniona przez nauczyciela;
- ocena z odpowiedzi, ustnej ucznia nie podlega poprawie.

5. Aktywność ucznia na lekcji (waga 1)

- uczeń ma obowiązek aktywnie uczestniczyć w lekcjach i angażować się we wszelkie czynności edukacyjne podejmowane na zajęciach przedmiotowych;
- za aktywne uczestniczenie w lekcji - zgłaszanie się do odpowiedzi, kreatywną pracę w grupie zadaniowej, zgłaszanie pomysłów i rozwiązań postawionych problemów uczeń może otrzymać ocenę.
- brak jakiegokolwiek pracy ucznia na lekcji, pomimo kontroli i zwracania uwagi przez nauczyciela oraz niewykonanie żadnego ćwiczenia i zadania może skutkować oceną niedostateczną wpisaną na danej lekcji do dziennika.

6. Nieprzygotowanie do lekcji:

- uczeń ma prawo do zgłoszenia nie przygotowania jeden raz w semestrze, jeśli zajęcia obejmują jedną godzinę w tygodniu - zgłoszenie nie przygotowania obejmuje nie tylko brak opanowania wiadomości z ostatnich trzech lekcji, ale również brak zadania domowego (bez względu na jego formę, to znaczy w formie pisemnej lub prezentacji ustnej),
- nieprzygotowanie do lekcji należy zgłaszać na początku zajęć lekcyjnych, tuż po przerwie przywitaniu się nauczyciela z klasą - nie jest wymagane wtedy podanie przyczyny nie przygotowania;
- w przypadku, kiedy uczeń nie jest przygotowany do zajęć, a nie zgłosił tego faktu, otrzymuje ocenę niedostateczną z wpisem do dziennika;
- w przypadkach uzasadnionych, na przykład długiej choroby, potwierdzonej zwolnieniem lekarskim na piśmie, uczeń zgłasza brak przygotowania do lekcji i wówczas nie odnotowuje się

tego nie przygotowania jako kolejnego. W takich wypadkach uczeń ma jednak obowiązek uzupełnić braki wiedzy i notatki w zeszycie w możliwie szybkim czasie.

7. Zeszyt przedmiotowy:

- uczeń ma obowiązek posiadania zeszytu przedmiotowego na każdej lekcji i prowadzenia go systematycznie;
- nauczyciel może dokonać kontroli zeszytu przedmiotowego ucznia w każdym czasie, a nieusprawiedliwiony brak zeszytu na zajęciach lub stwierdzone rażące braki w zeszycie skutkują oceną niedostateczną z wpisem do dziennika. W odniesieniu do uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi PSO przewiduje dostosowanie form i metod oceniania zgodnie z obowiązującymi regulacjami prawnymi. W przypadku dysleksji rozwojowej, dysleksji, dysgrafii lub dysortografii wzięto pod uwagę możliwość występowania następujących problemów: wolne tempo czytania,

1. trudności z zapamiętywaniem i rozumieniem czytanego tekstu,
2. niechęć do czytania długich tekstów i grubych książek,
3. nieprawidłowa pisownia (z dominacją błędów ortograficznych),
4. popełnianie błędów gramatyczno-logicznych,
5. problemy z zapamiętaniem nazw i danych stanowiących sekwencje,
6. trudności w posługiwaniu się słownikami i wydawnictwami encyklopedycznymi,
7. problemy w analizowaniu tekstów,
8. trudności w tworzeniu i ocenie poprawności własnych tekstów,
9. kłopoty z planowaniem, organizacją i zarządzaniem czasem, materiałami oraz zadaniami,
10. problemy z orientacją przestrzenną,
11. trudności z orientacją na mapach historycznych, trudności z zapamiętaniem nazw, nazwisk, dat, pojęć,
12. problemy ze zrozumieniem tekstów źródłowych (szczególnie posługujących się językiem archaicznym),
13. problemy ze zrozumieniem i wykorzystywaniem tekstów normatywnych,
14. zła orientacja w czasie historycznym,
15. kłopoty z wykorzystaniem wykresów, zestawień statystycznych, zestawień tabelarycznych, tablic poglądowych,
16. problemy ze zrozumieniem i wykorzystaniem przekazów medialnych,
17. trudności w gromadzeniu, selekcjonowaniu i korzystaniu z różnych źródeł informacji,
18. trudności z orientacją na mapie administracyjnej.

III. INNE POSTANOWIENIA:

1. Każdej z wymienionych form sprawdzania wiadomości i umiejętności ucznia powinna odpowiadać jedna ocena cząstkowa w dzienniku.
2. Zaplanowane przez nauczyciela formy sprawdzające wiedzę i umiejętności uczniów są obowiązkowe.

3. Sprawdzanie osiągnięć i postępów ucznia w nauce cechuje: obiektywizm, jawność, indywidualizacja, konsekwencja i systematyczność.
4. Uczeń jest zobowiązany do posiadania (wybranego przez nauczyciela podręcznika, zeszytu przedmiotowego oraz ewentualnie zeszytu ćwiczeń na każdej lekcji przedmiotu.
5. Uczeń ma prawo do dodatkowej oceny za wykonane prace nadobowiązkowe i nadprogramowe.
6. Uczeń ma prawo do nieoceniania po dłuższej, usprawiedliwionej na piśmie nieobecności.
7. Uczeń ma prawo żądać od nauczyciela uzasadnienia otrzymanej oceny, w razie wątpliwości i niejasności.
8. W wypadku opuszczenia przez ucznia ponad 50% zajęć lekcyjnych z historii i braku podstaw do wystawienia oceny uczeń nie jest klasyfikowany.
9. Nauczyciel w ramach indywidualnych konsultacji w wyznaczonym terminie udziela rodzicom informacji o ocenach bieżących i postępach ucznia w nauce.

IV. KRYTERIA OCENIANIA

Ocena niedostateczna:

Uczeń nie umie mimo pomocy nauczyciel lub nie chce wykonywać najprostszych poleceń, nie wykorzystuje podstawowych wiadomości, nie oddaje prac domowych. Nie zna materiału nauczania w takim stopniu, który by mu pozwolił na kontynuowanie nauki na kolejnym etapie edukacyjnym.

Ocena dopuszczająca:

Uczeń posiada poważne braki w wiedzy, które jednak nie przekreślają możliwości dalszej nauki. Przy pomocy nauczyciela potrafi wykonywać proste zadania wymagające zastosowania podstawowych wiadomości. Konstruuje krótkie dwu, trzy zdaniowe wypowiedzi.

Ocena dostateczna:

Uczeń opanował podstawowe elementy wiadomości programowych pozwalające mu na rozumienie najważniejszych wymagań przewidzianych programem dla danej klasy. Zna niektóre wydarzenia i postaci z omawianych wydarzeń społecznych i gospodarczych. Potrafi wykonywać proste zadania i korzystać z podstawowych źródeł informacji.

Ocena dobra:

Uczeń opanował materiał programowy w stopniu zadowalającym. Zna najważniejsze wydarzenia i postaci omawianych wydarzeń społecznych i gospodarczych. Potrafi korzystać ze wszystkich poznanych na lekcji źródeł informacji. Samodzielnie wykonuje typowe zadania i polecenia a przy trudniejszych robi je przy pomocy nauczyciela. Poprawnie rozumie w kategoriach przyczynowo-skutkowych.

Ocena bardzo dobra:

Uczeń opanował pełny zakres wiadomości przewidziany programem dla danej klasy, szczególnie jeśli chodzi o wykonywanie sprawdzianów pisemnych. Posiada wiedzę na temat życia społecznego i gospodarczego własnego regionu. Wykazuje się aktywnością na lekcjach. Samodzielnie rozwiązuje postawione przez nauczyciela problemy i zadania, posługując się nabytymi umiejętnościami. Potrafi poprawnie rozumować w kategoriach przyczynowo skutkowych, wykorzystując przy tym wiedzę nabytą na innych przedmiotach pokrewnych.

Ocena celująca:

Uczeń posiada wiedzę znacznie wykraczającą poza zakres materiału programowego danej klasy, co przejawia się szczególnie w rozwiązywaniu zadań dodatkowych i nieobowiązkowych na sprawdzianach pisemnych i podanych przez nauczyciela w czasie lekcji. Zna dzieje własnego regionu w sferze życia gospodarczego i społecznego wykraczające poza materiał poznany na lekcji. Potrafi korzystać z różnych źródeł informacji. Umie samodzielnie zdobywać wiedzę. Uczeń potrafi wiązać nabytą wiedzę i umiejętności z innymi dziedzinami nauki, umie bronić w sposób logiczny swojego zdania na dany temat. Aktywnie uczestniczy w procesie lekcyjnym. Wyraża samodzielny, analityczny stosunek do określonych zagadnień społecznych i gospodarczych. Dodatkowym argumentem za przyznaniem oceny celującej jest udział w konkursach szkolnych lub wyższego szczebla o tematyce związanej z nauczanymi treściami historii i wiedzy o kulturze.

V. SPOSÓB WYSTAWIANIA OCENY ŚRÓDROCZNEJ I KOŃCOWOROCZNEJ

1. Ocena śródroczna i końcoworoczna w Technikum nr 2 oraz w Branżowej Szkole I
Stopnia ustalane są za pomocą średniej ważonej ocen bieżących wg przedziałów średniej określonych w statucie.